

SAGSFREMSTILLING FRA BØRNE- OG FAMILIEUDVALGETS MØDE DEN 8. AUGUST 2023

Resume

Børne- og familieudvalget blev på sit seneste møde den 6. juni 2023 præsenteret for et forslag til en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet med virkning fra 1. januar 2024. Udvalget har på den baggrund anmodet forvaltningen om supplerende materiale forud for udvalgets fortsatte behandling af sagen.

Med denne sag præsenteres børne- og familieudvalget for mulige former for udmøntning af en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet. Desuden indeholder sagen et overblik over konsekvenser ved tildelingsmodellens indbyggede ændringer i særtildelinger til de enkelte aftaleenheder.

Vicekommunaldirektør Lars Sønderby deltager under behandlingen af punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og familieudvalget:

1. At tildelingsmodellen med følgende fire elementer indføres med virkning fra den 1. januar 2024:
 - a. Grundtildeling (tildeling til minimumsnormeringer)
 - b. Tildeling til tidlig indsats
 - c. Tildeling til ledelse og administration
 - d. Tildeling til drift.

Indstilling vedrørende grundtildeling:

2. At der i grundtildelingen indføres en minimumstildeling svarende til 20 enheder (1 børnehavebarn = 1 enhed, 1 vuggestuebarn = 2 enheder). Minimumstildelingen har til formål at understøtte udmøntningen af minimumsnormeringer på institutionsniveau i små institutioner med under 20 enheder.

Indstilling vedrørende tildeling til tidlig indsats:

3. At der beslutes en model for tildeling til tidlig indsats:
 - a. Tildelingsmodellen tildeler midler til tidlig indsats med afsæt i en opdateret socioøkonomisk fordelingsnøgle, eller
 - b. Tildelingsmodellen tildeler midler til tidlig indsats med afsæt i en faglig vurdering.

Indstilling vedrørende tildeling til ledelse og administration:

4. At tildelingsmodellen tildeler midler til ledelse med afsæt i en fordelingsnøgle baseret på antal medarbejdere.

Indstilling vedrørende tildeling til drift:

5. At tildelingsmodellens konsekvenser for aftaleenhedernes særtildelinger tages til efterretning.

Øvrige indstillinger:

6. At tildelingsmodellen udmøntes med en 2-årig indfasningsperiode, hvor aftaleenhederne tildeles lønbudget beregnet ud fra de faktiske lønudgifter (model C), og
7. At tildelingsmodellen efter indfasningsperioden udmøntes som grundindretning (model A), hvor aftaleenhederne tildeles lønbudget beregnet ud fra en gennemsnitsløn.
8. At der oprettes en central pulje på 1 mio. kr. årligt til efteruddannelse målrettet tidlig indsats.
9. At forvaltningens samlede forslag til ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra 2024 sendes i offentlig høring med en høringsfrist primo september 2023.

Beslutning

Udvalget godkendte at sende materialet i høring, dog skal høringsmateriale og bilag ikke indeholde forvaltningens anbefalinger, da materialet ønskes helt objektivt lagt frem i forbindelse med høringen.

Materialet er komplekst, og udvalget har en opmærksomhed på, at materialet skal være tilgængeligt og forståeligt i forbindelse med høringen.

Derfor vil forvaltningen afvikle orienteringsmøder, således bestyrelser og MED-udvalg får uddybet høringsmaterialet.

Udvalget vil, efter høringsfasens afslutning, tage stilling til denne sags indstillinger på udvalgets møde d. 2. oktober 2023.

Bjarne Overmark deltog som stedfortræder for Kasper Fuhr.

Sagsfremstilling

Indledning

Denne sag præsenterer mulige former for udmøntning af en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet. Desuden indeholder sagen et overblik over konsekvenser ved tildelingsmodellens indbyggede ændringer i særtildelinger til de enkelte aftaleenheder.

Sagen er en fortsættelse af sag nr. 56 på børne- og familieudvalgets møde den 6. juni 2023.

Grundindretning af ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra 1. januar 2024

På børne- og familieudvalgets møde den 6. juni 2023 blev det besluttet, at udvalget anerkender de forskellige hovedtemaer i tildelingsmodellen.

Den nye tildelingsmodel på dagtilbudsområdet er opbygget omkring en decentral tildeling til følgende fire elementer:

- Grundtildeling (minimumsnormeringer til pædagogisk personale)
- Tidlig indsats
- Ledelse og administration
- Øvrig drift (inklusive særtildelinger).

For en yderligere beskrivelse af tildelingsmodellens grundindretning henvises til børne- og familieudvalgsmødet den 6. juni 2023, sag nr. 56, bilag 1 "Ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra 2024". (bilaget er også vedhæftet denne sagsfremstilling).

Udmøntning af ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra 2024

Randersmodellen

Loven om minimumsnormeringer (2021) og de lokale Randers-beslutninger vedrørende minimumsnormeringer stiller ændrede krav til økonomistyringen på dagtilbudsområdet, hvilket danner ramme omkring udmøntningen af en ny tildelingsmodel.

I Randers Kommune er økonomistyringen centreret omkring Randersmodellens principper om økonomisk decentralisering. Herved sikres lokal indflydelse og råderum for de enkelte aftaleenheder med det formål at opnå den bedst mulige ressourceudnyttelse af det tildelte budget. Desuden indebærer den økonomiske decentralisering, at der skabes et lokalt ansvar for økonomistyring og problemløsning. Aftaleenhederne er således ansvarlige for at overholde deres samlede budget til løn, vikarer, øvrig drift mv.

Mulige former for udmøntning

Sagen beskriver tre mulige former for udmøntning af tildelingsmodellen.

Model A. Udmøntning af grundindretningen i sin rene form

Tildelingsmodellens grundindretning er beregnet med afsæt i aftaleenhedernes konkrete normering for at overholde loven om minimumsnormeringer samt de lokale Randers-beslutninger. Med en decentral lønsumstildeling, tildeler modellen budget til den vedtagne personalesammensætning, beregnet med udgangspunkt i en gennemsnitsløn for hver faggruppe.

Model B. Udmøntning som udligner forskelle i personalets anciennitet

Grundindretningen udmøntes, så budgettildelingen udligner lokale forskelle i aftaleenhedernes personalesammensætning i forhold til personalets anciennitet. Beregningen af aftaleenhedens lønbudget til minimumsnormeringer opdeler medarbejderne i fire anciennitetsgrupper og anvender en specifik gennemsnitsløn for medarbejderne i hver af de fire anciennitetsgrupper.

Model C. Udmøntning med afsæt i faktiske lønudgifter

Grundindretningen udmøntes, så budgettildelingen beregnes med afsæt i aftaleenhedernes faktiske lokale personalesammensætning og lønudgifter. Differencen imellem den faktiske og den målsatte personalesammensætning (65% pædagoger - 29,1% pædagogmedhjælper - 5,9% pædagogiske assistenter) beregnes ud fra samme metode som ved grundindretningen, altså ved brug af en gennemsnitsløn for hver af de tre faggrupper. Med udgangspunkt i Randersmodellen tildeles aftaleenhederne et budget til udmøntning af de faktiske lønudgifter.

I tilknytning til denne sagsfremstilling er der udarbejdet et bilag 3: Tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra og med 2024 - tillægsnotat med supplerende beregninger, som indeholder konsekvensberegninger for de tre forskellige former for udmøntning (model A, B og C).

Fordele og ulemper ved de tre udmøntningsformer

I de tre udmøntningsformer fordeles ressourcerne til de enkelte aftaleenheder i overensstemmelse med Randersmodellen i form af et kronebeløb. Fordelen ved dette er:

- at aftaleenhedernes budget til både personale og øvrig drift regnes i kroner. Herved undgår man, at aftaleenhederne får to regneenheder \square kroner og timer.
- at aftaleenhederne får større budgetmæssig fleksibilitet og et større lokalt råderum, idet der også vil være mulighed for at disponere over uforbrugte midler til personale i situationer, hvor der f.eks. i en kort periode er et mindre børnetal end forventet.

I grundindretningen (model A) tages der udgangspunkt i en gennemsnitsløn. Ulempen ved dette er, at der kan være aftaleenheder, som i en periode har et personale med en høj anciennitet, og dermed en højere løn end gennemsnittet. Hvis der ønskes større præcision i løntildelingen til de enkelte aftaleenheder, er det i stedet muligt at anvende den udmøntning, som udligner for lokale forskelle i personalets anciennitet (model B) eller den udmøntning som afspejler aftaleenhedernes faktiske lønudgifter (model C).

Omvendt skal det bemærkes, at ulempen ved model B og C er, at de både er tunge at administrere og indeholder en risiko for stigende lønudgifter/lønglidning på grund af et manglende incitament til at afveje løn og kvalifikationer ved nyansættelser.

Særligt vedrørende tildeling til tidlig indsats

Af dagtilbudsområdet samlede økonomiske ramme stilles der forslag om, at der med den nye tildelingsmodel overføres 1 million kroner årligt til en central pulje til efteruddannelse målrettet tidlig indsats. Både kommunale dagtilbud, selvejende institutioner og børnebyer vil få andel i puljen. Med tildelingsmodellens budgetterede 5.391 enheder, svarer puljens størrelse til et beløb på 186 kr. pr. enhed.

Socioøkonomisk fordelingsnøgle

I relation til modellens tildeling til tidlig indsats stilles der forslag om to mulige fordelingsnøgler til fordeling af de socioøkonomiske midler (9,59 mio. kr. i 2023):

- A. Beregnet socioøkonomisk fordelingsnøgle, baseret på opdaterede socioøkonomiske data. Fordeling tager afsæt i beregninger af de gennemsnitlige sandsynligheder for at modtage sociale

foranstaltninger (anbringelser eller forebyggende foranstaltninger) blandt børnene i de forskellige aftaleenheder, eller

- B. Vurderet socioøkonomisk fordeling. Fordeling af socioøkonomiske midler mellem aftaleenhederne med afsæt i en faglig vurdering.

Uddybende om tildeling til tidlig indsats fremgår af sag nr. 56, børne- og familieudvalget 6. juni 2023 bilag 1 Tildelingsmodel på dagtilbudsområdet fra 2024 og bilag 2 Oplæg til fordeling af socioøkonomiske midler på dagtilbudsområdet (bilagene er også vedhæftet denne sagsfremstilling).

Konsekvenser ved ændringer i særtildelinger

Børne- og familieudvalget har anmodet om en konkretisering af tildelingsmodellens ændringer i særtildelinger. Forvaltningen har derfor udarbejdet en oversigt over ændringerne, der fremgår af sagsfremstillingens bilag 4: "Konsekvenser ved ændringer i særtildelinger".

Den videre proces

Forvaltningen stiller forslag om, at tildelingsmodellen sendes i offentlig høring med høringsfrist primo september 2023. Børne- og familieudvalget forelægges høringssvar samt eventuelt tilrettet tildelingsmodel på sit møde den 2. oktober 2022. Børne- og familieudvalget indstiller beslutning om ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet til behandling på økonomiudvalgets møde 25. oktober og byrådets møde den 31. oktober 2023.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen. Tildelingsmodellen er udarbejdet indenfor dagtilbudsområdet samlede økonomiske ramme.